

YASAP NIEUWSBRIEF september 2019

door Brecht Gerbrandy

Solidair met vrouwen en kinderen op West-Timor

Colofon

yasapnederland@gmail.com
www.yasap.nl

Giften / donaties:

Banknummer: NL88 RABO
0356150267 t.a.v. YASAP Nederland
te Groningen
ANBI status

Bestuursleden:

Brecht Gerbrandy (voorzitter)
Damsterdiep 202, 9713 EN Groningen.
Tel: 06-20 821 810

Roel van der Steen (secretaris)
Mansholtstr 13, 9728 MC Groningen.
Tel: 050-525 99 88

Willy Deinum (penningmeester)
Zagerij 11, 9713 DG Groningen
Tel: 050- 3141099

Website + lay-out Nieuwsbrief:

Alie J Mulder Vos
P Dijkemawg 63, 9731BD Groningen
Tel: 050-541 00 77

- Verslag van YASAP-bezoek door Brecht
- YASAP en PPMT en UNICEF
- Ibu Jolie Kaban en een nieuwe Leiding (kandidaat-)
- Een Nieuw Bestuur (kandidaat-)
- Het Kindertehuis en de kinderen.
- Tot slot

Verslag van YASAP-bezoek door Brecht

Net als vorig jaar ben ik afgelopen zomer weer een aantal weken bij YASAP geweest. Wederom was het een nuttige reis met de nodige nieuwe contacten. In de brief van september 2018 was er net een samenwerking begonnen met PPMT (organisch landbouwproject). Vanuit Jakarta zijn voornamelijk Chinese Christenen actief met toerustingsprogramma's in heel Indonesië, ook op Timor. Zij helpen nu ook YASAP in de transitie naar duurzame landbouw/veeteelt. Ook was Unicef op de kleuterschool actief via trainingen aan de juffen om een lokaal lesprogramma te helpen introduceren. Debby werd toen de coördinator bij YASAP om de lopende zaken te regelen. Hoe al deze nieuwe ontwikkelingen een jaar later ervoor staan kunt U in deze nieuwsbrief lezen.

YASAP en PPMT en Unicef

Debby heeft vorig jaar de training in het trainingscentrum van PPMT in Soe (Timor) gevolgd. Dit met het doel en de hoop dat zij YASAP en ook mensen in het dorp voor de organische manier van landbouw bedrijven zou kunnen motiveren c.q. overhalen. Te beginnen met de ouders van de kleuterschool omdat ook Unicef de liefde voor tuinieren zowel aan de kleuters alsook aan de ouders/dorpsmensen wil overbrengen. PPMT en

Unicef ondersteunen elkaar sterk in hun visie en missie om Timorezen “opnieuw” te interesseren voor het boeren op een natuurlijke circulaire manier. Dit is geen gemakkelijke opgave en vraagt veel geduld maar is tegelijk ook een mooi doel voor YASAP om zich daar samen met deskundigen voor in te zetten.

Oom Fredik ‘aanbevolen door PPMT’ kwam bij YASAP werken om leiding te geven aan onze twee tuinboys (Yorim en Albert) in de omvorming van de groentetuin naar de organische werkwijze. Na een jaar hadden wij graag een evaluatie gekregen van PPMT of van Debby. Want de kosten, waren logisch misschien, veel hoger dan de inkomsten en over promotie naar andere boeren/ouders in het dorp kwam geen duidelijk verslag. Om hier duidelijkheid over te krijgen ben ik naar het hoofdkantoor van PPMT, de Chinese kerk in Jakarta, gegaan. Daar was men zeer positief over het contact tussen YASAP en hun trainingscentrum in Soe

(Timor). Zij wilden ons ook graag helpen bij de vervolg stappen, adviseren en eventueel ook (financieel)helpen hoe het kostendekkend en misschien winstgevend voor onze Stichting zou kunnen worden. Bij Timorezen is er

nog nauwelijks extra waardering voor organische producten en een boer heeft een sneller en gemakkelijker resultaat met kunstmest dus zal men niet snel overstappen. Daarom is deze manier van werken op dit moment nog alleen weggelegd voor mensen die niet afhankelijk zijn van de inkomsten uit hun tuin. Dus met alleen organisch verbouwde groenten zal het niet snel kostendekkend kunnen worden.

Toch willen de mensen bij YASAP wel nadrukkelijk doorgaan met de circulaire landbouw zonder kunstmatige

bemesting (uitbreiding met veeteelt is hiervoor nodig). Dit plan zal dan ook stap voor stap bij YASAP uitgerold worden als een goed en gezond voorbeeld voor de boeren van het omringende dorp (87% van de inwoners van het dorp zijn boer). Dan kan het kostendekkend worden met dieren die mest produceren en zélf ook met organisch voedsel gefokt gaan worden. Bijvoorbeeld kippen/varkensstal die mest voor de tuin en voer voor de vissen leveren.

Al deze mooie plannen kunnen niet allemaal door Debby aangestuurd, geleid en gepromoot worden. Dus moest er een ‘Herder’ (Manager) komen die het geheel op een inspirerende manier kan leiden. Maar dat kan niet iemand zijn die alleen de tuin/veeteelt gaat leiden maar juist ook de kinderen van het kindertehuis en de kleuterschool c.q. leiding en de ouders daarin mee kan nemen.

Ibu Jolie Kaban en een nieuwe Leiding/manager (kandidaat-) voor YASAP

(kandidaats betekent: nog niet statutair bevestigd)

Jolie is een Batak vrouw van geboorte die ik per toeval heb leren kennen en haar toen met YASAP in contact heb gebracht. Zij werkt voor een internationale organisatie “World Neighbours”. Woont op Bali en komt af en toe ook voor werk naar Timor. Zij kwam via-via met kandidaten voor een Herder/Manager bij YASAP. Een dominee's echtpaar oorspronkelijk van Sulawesi maar al vijf jaar actief in een kerkelijke gemeente op Timor. Zij behoren tot een evangelische groep die ook ondersteund wordt door “Full Gospel Business Men's International

Fellowship”. Ibu Reni en echtgenoot Pak Jusak waren toe aan een nieuwe uitdaging en hadden met name een “roeping” om in een Kindertehuis op Timor te gaan werken. Dat hoor je niet vaak omdat het “dominee zijn” meer status oplevert dan te dienen in een kindertehuis als dominee. Dus wij waren blij verrast dat zij speciaal voor de kinderen bij YASAP wilden komen werken.

Maar ook oog hebben voor veel andere zaken als website, tuin en viskwekerij, varkens om ook inkomsten voor YASAP binnen te halen.

Een Nieuw Bestuur (kandidaat -) voor YASAP KUPANG.

(kandidaats bestuursleden betekent: nog niet statutair bevestigd)

Wat nu ook ineens weer belangrijk werd: heeft YASAP nog wel een actief bestuur? Nee dus, er was een slapend bestuur, mensen die niet hebben kunnen bereiken wat wij in Nederland van hen verwachten. Namelijk een onafhankelijk zelfstandig functionerend YASAP-Timor. Te beginnen met het binnenhalen van salarissen voor de kleuterjuffen. Dat is mislukt en o.a. een reden is dat dorpsgeld, voor met name het kleuteronderwijs, niet bij de kleuterschool van YASAP terecht kwam omdat het dorpscomité niet kiest voor de kleuterschool van YASAP. Reden de YASAP kleuterschool is té goed vergeleken met de andere scholen en omdat er een rijke Stichting vanuit Nederland deze kleuterschool ondersteunt!! Dit misverstand dat YASAP-Nederland door grote instanties/overheid of PKN-kerk of wie dan ook systematisch ondersteund wordt, heeft men al die jaren niet kunnen wegnemen. En gelooft men zelf ook nauwelijks ... Dus elke poging tot enig begrip of financiële bijdrage vanuit het eigen dorp /land (Indonesië) is tot nog toe op niks uitgelopen. Dus een nieuw bestuur zou hier samen met het nieuwe leidersechtpaar en schoolcomité verandering in moeten kunnen aanbrengen.

Met het nieuwe Herderlijke echtpaar en het schoolcomité kon daar zeer constructief over gebrainstormd worden. Als afgevaardigde van YASAP-Nederland heb ik het scherp gesteld: Namelijk dat wij een té kwetsbare kleine Stichting zijn (een kleine 40 individuele sponsoren) om met name de salarissen van 3 leerkrachten + andere stafleden blijvend te kunnen verzorgen. Dus dat we dan ook per direct stoppen met de bijdrage voor de salarissen van kleuterjuffen zodat er beter gecommuniceerd gaat worden met diverse partijen (ouders, dorpsraden, provinciale bestuurders, kerk in het dorp) en nieuwe andere sponsoren. Want na achttien jaar dat wij dit wel altijd hebben betaald mag de eigen verantwoordelijkheid van het dorp e.a. wel wat meer zichtbaar worden. De vergadering ging akkoord dat de bijdrage van YASAP voor de salarissen stopgezet gaat worden, om zo ook met meer nadruk het "wel" of "niet" willen continueren van de school van henzelf te laten afhangen.

Ibu Mery

Ibu Dina

Ibu Jolie

Pak Stef

Met het Nieuwe Bestuur lijkt het mij allemaal goed te komen. Dit gaat bestaan uit *Ibu Dina Penpada, ook werkzaam op synodekantoor en naaste ondersteuner/rechterhand van de synode voorzitter *Ibu Mery Kolimon, die oprichtster van YASAP blijft, *Ibu Jolie en * Pak Stef echtgenoot van Debby. Ik heb al gemerkt dat zij met al hun ervaringen/kennis en gezag zich zeer constructief kunnen inzetten voor YASAP, dus hier heeft echt een versterking plaats gevonden die het verschil nu echt kan gaan maken, verwacht ik.

Het Kindertehuis en de kinderen.

De Kinderen van het kindertehuis zullen dus blijvend de hoofdaandacht krijgen met de nieuwe Herder/Manager. Op Timor en in de kerkelijke gemeente van Ibu Reni/Pak Jusak kwam het veel voor dat meisjes te jong zwanger worden. Te vaak in de steek gelaten worden door het vriendje, de school niet af maken en zo in armoede blijven steken, als ongehuwde moeder.

Dit is een structureel probleem, ongehuwd zwanger worden en eigenlijk een langzame verpaupering van de jeugd. Ibu Reni en Pak Jusak willen de kinderen in het kindertehuis constant voorlichting geven.

En met een afgeronde goede opleiding kunnen opgroeien tot zelfstandige verantwoorde burgers van Timor. Het aantal kinderen in het kindertehuis kan ook weer uitgebreid worden tot de maximale bezetting (24 kinderen).

Van Alor zijn er al twee nieuwe kinderen Aris (15) *foto links* en Lia (15) *foto rechts*, in het kindertehuis komen wonen. Zij zijn via contacten van Debby met vicarissen op de PPMT-cursus bij YASAP gekomen.

Twee hele gemotiveerde kinderen waarvan de ouders geen vervolgonderwijs kunnen betalen na de middelbare school. Maar wél heel graag hun kinderen door zouden laten studeren omdat ze de talenten hebben. De

middelbare schoolleeftijd en de steun die zij hebben van ouders/plaatselijke dominee/kerk is een goede basis om kinderen toe te laten in het kindertehuis van YASAP.

Er zijn op dit moment 2 jongens en 11 meisjes in het kindertehuis en 2 studentes in Yogyakarta.

Finci is dit jaar geslaagd voor haar SMA met goede cijfers zij gaat verder met de studie Landbouw aan de Christelijke Universiteit op Timor (UKAW). Deze keuze voor landbouw is mede beïnvloed door de aanwezigheid van PPMT. Door hetgeen er nu al gerealiseerd is in de YASAP-tuin plus een korte training bij PPMT voor hen heeft ervoor gezorgd dat Finci deze keuze maakte! Bij onze eigen kinderen werkt de PPMT-voorlichting dus al. Want ook Frengki zegt boer te willen worden!

Albert die met Ome Fredik samenwerkt in de eigen tuin van YASAP doet ook precies wat ome Fredik voor doet. En leert zo ook al doende hoe je compost maakt. En wanneer en waarmee (eigen gemaakte organisch bestrijdingsmiddel) je het zaaigoed moet bespuiten.

Yorim onze tweede tuinjongen is heel onverwacht op zeer jonge leeftijd (34) overleden aan suikerziekte. Zijn vrouw Sita blijft met 3 kleine kinderen achter. Dit trieste nieuws heeft heel het dorp aangegrepen. Sita is blijven wonen in haar huisje en wordt zo veel mogelijk begeleid en opgevangen bij en door YASAP.

Mama Marsa

Ik heb Mama Marsa vlak voor ik wegging voor een medische controle meegenomen naar de huisarts. Zij heeft al langer een bijna permanente struma aandoening in haar hals. Eerder was geen aanleiding tot verder ingrijpen.

Nu wel! Ze is intussen geopereerd en ook alweer thuis. Maar “de knobbel” is opgestuurd en wordt verder onderzocht op eventuele kankercellen. De uitslag is pas over enkele weken bekend. We hopen allen op een gunstige uitslag. Want Marsa kan en mag eindelijk met pensioen en haar huisje in het dorp, dichtbij het YASAP terrein, is bijna klaar... We hopen allemaal dat ze daar nog lang van mag genieten...

Tot slot

Voor de nieuwe mensen en met name voor Marsa, die bij goede gezondheid het stokje gaat overdragen, zal de verandering nog wel even wennen worden. Maar we wensen iedereen veel vertrouwen en goede hoop op een succesvolle samenwerking.

Brecht Gerbrandy

Kijk ook op de **website: <https://yasap.nl/>**

Voor meer interessante nieuwtjes bij YASAP o.a. een Youtube-promotiefilmpje van UNICEF opgenomen op de Ceria Kleuterschool van YASAP.

<https://www.youtube.com/watch?v=bFs4Ydm9MY&feature=youtu.be>